

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۲/۲۵

عبدالغفور لېوال

ملي روح

څو تنه قومي سکتريستان وايي:

«تر هغو چې افغانستان د پاکستان په وړاندې له زمکنې دعوي تېر نه شي، د پاکستان لاسوهني او دوښمني پای نه مومي.»

دغه فرضیه پر لاندې منطقي دلایلو او د تاریخي تجربو له مخې ناسمه ده.

تر ډیورنډ هاغاره د پرتې افغاني خاوري د بېرته گټلو داعیه د افغان ملتپالنې بنسټ دی.

په افغانستان تېل شوي حکومتونه دغه بنسټ نرولي او ملي روح وژلی نه شي. یو مهال پاکستانی واکمنو د دې لپاره افغان بنسټپال تنظیمونه وپرسول، چې گواکې د بني اړخي انترناسیونالیزم تر داعیې لاندې به د افغانانو ملي روح ووژلای شي، دوی «ملي» مفهوم تکفیر کړ، ملتپالنه یې کفر وگڼله، د یوه جهادي تنظیم د حاکمیت پر مهال د پاکستان د څارگرې ادارې رئیس د تنظیمي دولت مشر لوی سلاکار وټاکل شو، واکمنو جهادي تنظیمونو د هر راز ملي ضد پرېکړو ډاډ ورکړ، خو بیا هم په ملت کې د افغان خاوري د بېرته گټلو داعیه ونه وژل شوه.

پاکستان ژر په دې پوه شو، چې دوی روزلي واکمن ان په ایډیولوژیکه وسله هم د افغانانو ملي روح وژلای نه شي. ښایي په همدې پار یې ستراتیژي بدله کړه او د افغانانو تر منځ د دوښمنیو په زیاتولو یې د افغانستان کمزورتیا او د ملت ویش ته لاره هواروله، پاکستان پوهېده، چې یو کمزوری افغانستان به د خپلې خاوري د بېرته گټلو دعوا ونه کړای شي. په لنډمهال کې پاکستان موخي ته ورسېد، ملي روح یې زخمی کړ، خو ژوندی پاتې شو.

پاکستان نه له اتومي هیند څخه وپریږي، نه له کورنیو شخړو او نه هم د افغانستان له حکومتونو څخه.

د پاکستان ایکی یوازینی ویره د ځان په وړاندې د ټولو افغانانو جمعي کرکه، وینتیا او د دوی په ملي روح کې د ډیورنډ په نوم له تاریخي زخم څخه رازپرېدلی غوسه ده.

پاکستان ځکه ناهیلی دی، چې دغه غوسه او ملتپال جوهر لکه وینه د هر افغان په وجود کې څرخي، نه یې تنظیمي افراطیت وژلی شي، نه لېبراله پانگواکي او نه هم د دوی د څارگرو په ځالو کې روزل شوي ډلي.

هغوی چې لا هم د معقولي و مدني ملتپالنې په ضد دي او غواړي د لوی افغان ولس دغه داعیه د بدمرغیو لامل وگڼي، باید وپوهیږي، چې دا داعیه رسمي و دولتي داعیه نه ده، چې په کوم فرمان یا حتی وضع شوي قانون دې له منځه ولاړه شي، دا د لسگونو میلیونو خلکو د گډ ملي روح داعیه ده، څنگه یې وژني؟

اصلاً تاسو چاته مخاطب یاست؟

دولتونه خو یا نه شته یا هم د لسگونه میلیونو خلکو د داعیې په وړاندې بی وسه دي. ایا کولای شئ دواړه غاړې پراته ولسونه قانع کړئ، چې د خپل برخلیکتاکنی او یووالي له غوښتنې تېر شي؟

دا دې هم نه هیریري، چې تر نیمگري افغانستان زیاته په ښکېل افغانستان (ترکر غېرن ډیورنډ پورې غاړه) کې دغه روحیه ځواکمنه، منظمه او بنسټی ده، له هغوی سره څه کوي؟

له ملي روح څخه راپنځېدلی دغه داعیه وژل کېدای نه شي، باید مدیریت او رهبري شي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

کين يا بني انټرناسیونالیستان بی مدیریت کولای نه شي، د پانگوالی له گډې رازېږېدلي لېبرال تکنوکراتان بی هم د مدیریت نه دي، ځکه دوی یوازې «گټه» پېژني، ملي ضدجهدیان، تنظیمیان او سکتريستان خو بی دویمن دي، یوازینی ځواک چې دغه داعیه مدیریت او رهبري کولای شي، پاکلاسي روښانفکره ملتپال افغانان دي، چې د ملي روح دغه ځواک په علمي او سنجول شوي توگه مدیریت کولای شي.

پاکستان په دې پوهېدلی دی، ځکه خو بی ټوله هڅه همدا ده، چې د روښانفکرو ملتپالو د نوي نسل ترمنځ شخړې جوړې کړي، په سلیقوي ناندريو کې بی بوخت وساتي او په دې توگه ځان ته په خپله گټه زمان واخلي.

د روښانفکري افغان ملتپالني تر ټولو لوی آفت له عقلا نیت څخه لري، په احساساتي، سلیقهيي، بی ارزښته او بی مانا شخړو کې ښکېلتیا ده.

#وینتیا، #روښانتیا او #بدلون